

Obsah

Předmluva

Část první

ÚVOD DO TEORIE POZITIVNÍHO PRÁVA

Kapitola I: PRÁVO A JEHO POZNÁVÁNÍ. POJEM PRÁVA POZITIVNÍHO 11

Kapitola II: VÝVOJ TEORIE POZITIVNÍHO PRÁVA 16

§ 1. Právní pozitivismus 16

§ 2. Normativní teorie práva 21

§ 3. K nejnovějším změnám v teorii pozitivního práva 26

Kapitola III: K OTÁZCE FORMY PRÁVA 28

§ 1. Metodologické základy formy práva 28

§ 2. Právní pojmy a principy 32

Část druhá

PRAMENY PRÁVA, PRÁVNÍ NORMY A SYSTÉM PRÁVA (OBJEKTIVNÍ PRÁVO)

Kapitola I: POZITIVNÍ OBJEKTIVNÍ PRÁVO 37

§ 1. Pozitivní právo a typy právní kultury 37

§ 2. Právo v objektivním smyslu (objektivní právo) 39

Kapitola II: PRAMENY PRÁVA 45

§ 1. Pojem a druhy pramenů práva 45

§ 2. Normativní akty 45

§ 3. Jiné prameny práva. Common law 50

§ 4. Prameny práva České republiky 54

§ 5. Exkurs k interním normativním instrukcím 61

Kapitola III: PRÁVNÍ NORMY 63

§ 1. Pojem právní normy 63

§ 2. Struktura norem práva 63

§ 3. Právní normy a jejich formulace v normativních aktech 65

✓ § 4. Druhy právních norem 66

§ 5. Efektivnost právních norem 67

§ 6. Platnost právních norem. Časová, místní a osobní působnost právních norem 67

Kapitola IV: SYSTÉM PRÁVA 71

§ 1. Jednota a členění práva – základní hlediska 71

§ 2. Základní rozdělení práva 72

Část třetí

SUBJEKTIVNÍ PRÁVO

Kapitola I: SUBJEKTIVNÍ PRÁVO A PRÁVNÍ NORMY 79

Kapitola II: VZNIK, ZMĚNA A ZÁNİK PRÁVNÍHO VZTAHU 81

§ 1. Právní skutečnosti a jejich třídění 81

§ 2. Právní jednání 81

§ 3. Protiprávní jednání (delikt) 82

- § 4. Právní události 83
- § 5. Protiprávní stavy 83
- Kapitola III: **SUBJEKTY PRÁVNÍHO VZTAHU** 84
  - § 1. Společenská podmíněnost právní subjektivity 84 ✓
  - § 2. Druhy právní způsobilosti 84
  - § 3. Klasifikace subjektů právních vztahů 84
- Kapitola IV: **OBSAH PRÁVNÍHO VZTAHU. OBJEKTY PRÁVNÍCH VZTAHŮ** 86
  - § 1. Oprávnění (subjektivní právo) a jejich druhy 86
  - § 2. Právní povinnost 87
  - § 3. Vztah oprávnění a povinnosti 87
  - § 4. Objekty právních vztahů 87

Část čtvrtá

PROCES APLIKACE A USKUTEČŇOVÁNÍ PRÁVA

Kapitola I: **APLIKACE PRÁVA STÁTNÍMI ORGÁNY** 91

- § 1. Pojem uskutečňování a aplikace práva 91
- § 2. Obecně o procesu aplikace právní normy 91
- § 3. Akty aplikace práva a jejich klasifikace 94
- § 4. Uvážení státního orgánu při aplikaci právní normy 96
- § 5. Činnost státních orgánů, aplikace práva a spravedlnost 97

Kapitola II: **INTERPRETACE PRÁVNÍ NORMY** 99

- § 1. Pojem a otázky obecné 99
- § 2. Klasifikace výkladu podle subjektu výkladu 100
- § 3. Metody výkladu práva 101
- § 4. Výklad doslovný, rozšiřující a zužující 104
- § 5. Použití analogie; řešení případů výslovně právem neupravených 104

Kapitola III: **PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST** 106

- § 1. Otázky obecné 106
- § 2. Protiprávní jednání (porušení povinnosti) 107
- § 3. Vymezení právní odpovědnosti 109
- § 4. Klasifikace deliktů a právní odpovědnost 109
- § 5. Prvky zaviněného porušení povinnosti a základy právní odpovědnosti 111

Část pátá

VZTAH PRÁVA A STÁTU. PRÁVNÍ STÁT

Kapitola I: **KONCEPCE PRÁVNÍHO STÁTU** 117

- § 1. Zákonnost a právní stát 117
- § 2. Právo, svoboda a rovnost 117
- § 3. Vztah práva a státu 118
- § 4. Demokratický právní stát. Ochrana lidských práv a základních svobod 122
- § 5. Sociální práva. Sociálně právní stát 125
- § 6. Antinomie právního státu a totálního (totalitního) státu 127

Kapitola II: **STÁTOPRÁVNÍ ZÁRUKY A STRUKTURA PRÁVNÍHO STÁTU** 128

- § 1. Teorie dělby moci 128
- § 2. Vztahy moci zákonodárné a výkonné 131
- § 3. Postavení a úloha soudní moci 134

Kapitola III: **PRÁVNÍ ZÁRUKY ZÁKONNOSTI** 138